

หลักสูตรงานใบตอง จำนวน 20 ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรมและการบริการ
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอบ้านด่านลานหอย

สอดคล้องกับจุดเน้นการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

3. ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต

3.4 จัดให้มีการฝึกอบรมอาชีพในชุมชน เพื่อเป็นการเสริมสร้างทักษะใหม่ (New Skill) เพิ่มสมรรถนะ (Upskill) หรือทบทวนทักษะ (Reskill) ให้แก่ประชาชน อาทิ อาชีพเกษตรกร อาชีพค้าขาย อาชีพบริการชุมชน อาชีพหัตถกรรม อาชีพอุตสาหกรรม ช่างก่อสร้าง ช่างไฟฟ้า ช่างประปา ช่างแอร์ ฯลฯ เพื่อเป็นเครื่องมือในการยกระดับทักษะความรู้ ช่วยประชาชนลดรายจ่ายในครัวเรือน สามารถประกอบอาชีพหลักหรือเป็นอาชีพเสริมให้แก่ครอบครัวได้

ความเป็นมา

ในสมัยโบราณ ใบตองมีบทบาทมากในชีวิตประจำวัน เช่น การนำใบตองมาห่ออาหารหอมขม ช่วยให้อาหารขมมีกลิ่นหอมน่ารับประทาน ใช้ห่อผัก ห่อดอกไม้ช่วยให้สดทนนาน ตลอดจนนำมาประดิษฐ์เป็นชิ้นงานที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์ให้มีรูปร่าง รูปทรงสวยงามประณีตยิ่งขึ้น เพื่อเป็นภาชนะบรรจุสิ่งของ เช่น กระทง ถาดกระเช้า สำหรับบรรจุหรือจัดวางอาหาร ขนม ผลไม้ดอกไม้้นำไปให้บุคคลซึ่งเป็นที่เคารพนับถือในวันปีใหม่ วันขึ้นบ้านใหม่ วันสำคัญต่าง ๆ เป็นต้น

ปัจจุบันการจัดงานมงคลต่าง ๆ เช่น ขึ้นบ้านใหม่ บวช แต่งงาน งานต้อนรับ งานตกแต่งสถานที่ ฯลฯ และงานประเพณีต่าง ๆ เช่น ลอยกระทง แห่เทียนพรรษา การไหว้ครูงานใบตองยังมีส่วนเกี่ยวข้องกับพิธีกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ และทำให้เกิดอาชีพประดิษฐ์งานใบตองในรูปแบบต่าง ๆ เป็นอาชีพทำรายได้ให้กับผู้ประกอบการได้เป็นอย่างดี

สกร.อำเภอบ้านด่านลานหอย จึงได้จัดทำหลักสูตรงานใบตองขึ้น ซึ่งเป็นหลักสูตรที่บูรณาการต้นทุนทางด้านวัฒนธรรมการจัดดอกไม้แบบไทยและขนบประเพณีของไทย เพื่อให้ประชาชนที่สนใจได้นำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ อีกทั้งส่งเสริมให้มีเจตคติที่ดีต่องานศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและของชาติเห็นแนวทางในการอนุรักษ์ส่งเสริมสนับสนุนและสืบทอด รวมทั้งส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในการคิดค้นพัฒนาลักษณะรูปแบบของงานใบตองให้เข้ากับยุคสมัย และตอบสนองความต้องการของลูกค้าแต่ยังคงความสวยงามแบบไทยไว้ อีกทั้งเน้นให้ผู้เรียนได้มีความรู้เรื่องการประกอบอาชีพและการจัดการอาชีพอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการการเรียนรู้ของประชาชนในเรื่องศิลปะงานใบตองเพื่อการประกอบอาชีพ
2. เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและทักษะรวมทั้งความคิดสร้างสรรค์ในการประดิษฐ์งานใบตอง
3. เป็นหลักสูตรที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ส่งเสริมสนับสนุนและสืบทอดศิลปวัฒนธรรมของชาติ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และมีทักษะในการประดิษฐ์งานใบตอง
2. เพื่อให้ผู้เรียนมีช่องทางในการประกอบอาชีพ

กลุ่มเป้าหมาย

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ
3. ผู้ที่ต้องการเปลี่ยนอาชีพ

ระยะเวลา

เรียนรู้ และฝึกทักษะ จำนวน 20 ชั่วโมง

- ทฤษฎี 2 ชั่วโมง
- ปฏิบัติ 18 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

1. ช่องทางการประกอบอาชีพในการจัดทำงานใบตอง
 1. ความสำคัญของงานใบตอง
 2. ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ
 3. แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับงานใบตอง
 4. ทิศทางการประกอบอาชีพรับจัดทำงานใบตอง
2. ทักษะการประกอบอาชีพงานใบตอง
 1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับงานใบตอง
 - 1.1 ประวัติความเป็นมาและประโยชน์ของใบตอง
 - 1.2 การเลือกและเตรียมใบตอง
 - 1.3 การทำความสะอาดใบตอง
 - 1.4 การเตรียมวัสดุอุปกรณ์งานใบตอง
 - 1.5 การเก็บรักษางานใบตอง
 2. การประดิษฐ์งานใบตอง
 - 2.1 เทคนิคการพับกลีบใบตอง
 - 2.2 การประดิษฐ์ถาดวงกลมกลีบกุหลาบ
 - 2.3 การประดิษฐ์ถาดหกเหลี่ยมกลีบบัวสาย
 - 2.4 การประดิษฐ์แจกัน
 - 2.5 การประดิษฐ์ช่อดอกไม้
 - 2.6 การประดิษฐ์พานพุ่ม

2.7 การประดิษฐ์กระทงดอกไม้

2.8 การประดิษฐ์กระทงลอย

2.9 การประดิษฐ์กระเช้าของขวัญ

2.10 การทำบายศรี

3. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ

การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ

1. องค์ประกอบประกอบการประกอบอาชีพ

- เวลา
- แรงงาน
- ทุน
- แหล่งวัตถุดิบ
- แหล่งจัดจำหน่ายรูปแบบออนไลน์

2. การจัดการอาชีพ

- ผลิตภัณฑ์
- ราคา
- การจัดจำหน่ายผ่านช่องทาง facebook TikTok
- และการส่งเสริมการตลาด

3. การจัดทำบัญชีรายรับ –รายจ่าย

4. คุณลักษณะของผู้ประกอบธุรกิจที่ดี

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	ช่องทางการประกอบอาชีพในการจัดทำงานใบตอง	<p>1. เพื่อให้ผู้เรียนบอกความสำคัญในการประกอบอาชีพรับจัดทำงานใบตองได้</p> <p>2. เพื่อให้ผู้เรียนวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพรับจัดทำงานใบตอง</p> <p>3. เพื่อให้ผู้เรียนบอกทิศทางการประกอบอาชีพรับจัดทำงานใบตอง</p>	<p>1. ความสำคัญของงานใบตอง</p> <p>2. ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ</p> <p>3. แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับงานใบตอง</p> <p>4. ทิศทางการประกอบอาชีพรับจัดทำงานใบตอง</p>	<p>1. วิทยากรบรรยายความสำคัญของงานใบตอง ผู้เรียนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้</p> <p>2. ผู้เรียนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพรับจัดทำงานใบตอง วิทยากรช่วยเสนอแนะเพิ่มเติม</p> <p>3. ผู้เรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ แนวคิดเกี่ยวกับทิศทางการประกอบอาชีพรับจัดทำงานใบตองวิทยากรเสนอแนะ</p>	30 นาที	-

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
2	ทักษะการประกอบอาชีพงานใบตอง	<ol style="list-style-type: none"> 1. บอกความเป็นมาและประโยชน์ของใบตองได้ 2. เลือกใบตองตามที่กำหนดให้ได้ 3. ทำความสะอาดใบตองได้อย่างถูกต้องได้ 4. เตรียมวัสดุอุปกรณ์และเลือกใช้ให้เหมาะสมกับงานใบตองได้ 5. บอกวิธีเก็บรักษางานใบตองระหว่างประดิษฐ์และหลังประดิษฐ์ได้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับงานใบตอง 1.1 ประวัติความเป็นมาและประโยชน์ของใบตอง 1.2 การเลือกและเตรียมใบตอง 1.3 การทำความสะอาดใบตอง 1.4 การเตรียมวัสดุอุปกรณ์งานใบตอง 1.5 การเก็บรักษางานใบตอง 	<ol style="list-style-type: none"> 1 ผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถึงความเป็นมาและความสำคัญของงานใบตอง ผู้สอนรวบรวมข้อมูลสรุปและอธิบายเพิ่มเติม 2 ผู้สอนอธิบายและสาธิตวิธีการเลือกใบตองผู้เรียนฝึกปฏิบัติเลือกใบตองตามที่กำหนดผู้สอนสังเกต ตรวจสอบ ประเมินผลการปฏิบัติ 3 ผู้สอนสาธิตวิธีการทำความสะอาดใบตองผู้เรียนฝึกปฏิบัติทำความสะอาดใบตองตามที่กำหนด ผู้สอนสังเกต ตรวจสอบ ประเมินผลการปฏิบัติ 4 ผู้สอนบรรยายประกอบตัวอย่างของจริงเรื่องวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในงานใบตอง ผู้เรียนสังเกต สอบถาม และทำกิจกรรมตามที่กำหนด ผู้สอนสังเกตการณ์มีส่วนร่วม 	30 นาที	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เรียนสามารถพับกลีบใบตองแบบต่าง ๆ ได้อย่างน้อย 10 แบบ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การประดิษฐ์งานใบตอง 1.1 เทคนิคการพับกลีบใบตอง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิทยากรให้ดูตัวอย่างของจริงกลีบใบตองที่พับเป็นชื่อเรียกต่าง ๆ และสาธิตการพับ 2. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติพับกลีบใบตองแบบต่าง ๆ อย่างน้อย 10 แบบ 		18 ชั่วโมง

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		2. ผู้เรียนสามารถประดิษฐ์ ภาตวงกลมกลีบกุหลาบได้ อย่างสวยงาม	1.2 การประดิษฐ์ภาตวงกลมกลีบ กุหลาบ	1. วิทยากรให้ดูตัวอย่างของจริงภาต ใบตองกลีบกุหลาบ และแนะนำวิธีการ ประดิษฐ์ 2. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติประดิษฐ์ภาตใบตอง กลีบกุหลาบ 3. วิทยากรตรวจชิ้นงานพร้อมอธิบาย เพิ่มเติม		
		3. ผู้เรียนสามารถประดิษฐ์ ภาตหกลี้นมกลีบบัวสวย ได้อย่างสวยงาม	1.3 การประดิษฐ์ภาตหกลี้นม กลีบบัวสวย	1. วิทยากรให้ดูตัวอย่างของจริงภาตหกลี้นม กลีบบัวสวย(สามารถเปลี่ยนเป็น กลีบอื่นได้) และแนะนำวิธีการประดิษฐ์ 2. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติประดิษฐ์ภาตใบตอง หกลี้นมกลีบบัวสวย 3. วิทยากรตรวจชิ้นงานพร้อมอธิบาย เพิ่มเติม		
		4. ผู้เรียนสามารถประดิษฐ์ แจกันได้อย่างสวยงาม	1.4 การประดิษฐ์แจกัน	1. วิทยากรให้ดูตัวอย่างแจกันที่ประดิษฐ์ จากใบตองของจริง และแนะนำวิธีการ ประดิษฐ์ 2. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติประดิษฐ์แจกันจาก ใบตองและตกแต่งแจกันด้วยกลีบอื่นๆ 3. วิทยากรตรวจชิ้นงานพร้อมอธิบาย เพิ่มเติม		

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		5. ผู้เรียนสามารถประดิษฐ์ช่อดอกไม้ได้อย่างสวยงาม	1.5 การประดิษฐ์ช่อดอกไม้	1. วิทยากรให้ดูตัวอย่างช่อดอกไม้ที่ประดิษฐ์จากใบตองของจริง และแนะนำวิธีการประดิษฐ์ 2. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติประดิษฐ์ช่อดอกไม้จากใบตอง 3. วิทยากรตรวจชิ้นงานพร้อมอธิบายเพิ่มเติม		
		6. ผู้เรียนสามารถประดิษฐ์พานพุ่มได้อย่างสวยงาม	1.6 การประดิษฐ์พานพุ่ม	1. วิทยากรให้ดูตัวอย่างพานพุ่มที่ประดิษฐ์จากใบตองของจริง และจากรูปภาพ พร้อมแนะนำวิธีการประดิษฐ์ 2. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติประดิษฐ์ช่อดอกไม้จากใบตอง 3. วิทยากรตรวจชิ้นงานพร้อมอธิบายเพิ่มเติม		
		7. ผู้เรียนสามารถประดิษฐ์กระทงดอกไม้ได้อย่างสวยงาม	1.7 การประดิษฐ์กระทงดอกไม้	1. วิทยากรให้ดูตัวอย่างกระทงดอกไม้ที่ประดิษฐ์จากใบตองของจริง และจากรูปภาพพร้อมแนะนำวิธีการประดิษฐ์ 2. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติประดิษฐ์กระทงดอกไม้แล้ว ประกอบและตกแต่งบนพานรูปเทียนแพ 3. วิทยากรตรวจชิ้นงานพร้อมอธิบาย		

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		8. ผู้เรียนสามารถประดิษฐ์ กระทงลอยได้อย่างสวยงาม	1.8 การประดิษฐ์กระทงลอย	1. วิทยากรให้ดูตัวอย่างกระทงลอยของจริง และจากรูปภาพ พร้อมแนะนำวิธีการ ประดิษฐ์ 2. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติประดิษฐ์กระทงลอย แล้ว ประกอบและตกแต่งด้วยดอกไม้ธูป เทียน 3. วิทยากรตรวจชิ้นงานพร้อมอธิบาย เพิ่มเติม		
		9. ผู้เรียนสามารถประดิษฐ์ กระเช้าของขวัญได้อย่าง สวยงาม	1.9 การประดิษฐ์กระเช้าของขวัญ	1. วิทยากรให้ดูตัวอย่างกระเช้าของขวัญของ จริง และจากรูปภาพ พร้อมแนะนำวิธีการ ประดิษฐ์ 2. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติประดิษฐ์กระเช้าของขวัญ และตกแต่ง 3. วิทยากรตรวจชิ้นงานพร้อม อธิบายเพิ่มเติม		
		10. ผู้เรียนสามารถประดิษฐ์ บายศรีขนาดเล็กได้อย่าง สวยงาม	1.10 การทำบายศรี	1. วิทยากรให้ดูตัวอย่างบายศรีขนาดเล็กของ จริง ได้แก่ บายศรีปากชาม และบายศรีสี่ทิศ ของจริง และจากรูปภาพ พร้อมแนะนำวิธีการ ประดิษฐ์ 2. ผู้เรียนเลือกแบบบายศรีที่ต้องการแล้วฝึก ปฏิบัติประดิษฐ์บายศรีพร้อมตกแต่ง 3. วิทยากรตรวจชิ้นงานพร้อมอธิบายเพิ่มเติม		

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
3	1. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ	1. บอกองค์ประกอบในการประกอบอาชีพได้ 2. บอกวิธีการเพิ่มมูลค่างานใบตองได้ 3. คำนวณราคาจำหน่ายงานใบตองได้ 4. ระบุช่องทางการจัดจำหน่ายงานใบตองในรูปแบบออนไลน์ 5. บอกวิธีการส่งเสริมการจัดจำหน่ายงานใบตองผ่านช่องทาง facebook TikTok 6. จัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย ได้ 7. บอกคุณลักษณะของผู้ประกอบธุรกิจที่ดีได้	การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ 1. องค์ประกอบของการประกอบอาชีพ - เวลา - แรงงาน - ทุน - แหล่งวัตถุดิบ - แหล่งจัดจำหน่ายรูปแบบออนไลน์ 2. การจัดการอาชีพ - ผลិតภัณฑ์ - ราคา - การจัดจำหน่ายผ่านช่องทาง facebook TikTok - และการส่งเสริมการตลาด 3. การจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย 4. คุณลักษณะของผู้ประกอบธุรกิจที่ดี	1. ผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่ององค์ประกอบ ในการประกอบอาชีพ วิธีเพิ่มมูลค่างานใบตอง 2. วิทยากรบรรยายความรู้เรื่องส่วนผสมทาง การตลาดในการจัดการอาชีพ 3. ผู้เรียนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการเพิ่ม มูลค่างานใบตอง ช่องทางการจัดจำหน่ายหรือ รับงาน วิธีการส่งเสริมการจัดจำหน่ายหรือเพิ่ม ปริมาณการสั่งทำงานใบตอง วิทยากรอธิบาย เพิ่มเติมและให้ข้อเสนอแนะ 4. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติวิธีการคำนวณราคาจำหน่ายหรือราคารับทำงานใบตอง 5. วิทยากรบรรยายวิธีการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายในการประกอบอาชีพรับงานใบตอง ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจัดทำบัญชี 6. ผู้เรียนระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ประกอบการธุรกิจที่ดี วิทยากรสรุปและอธิบายเพิ่มเติม	1 ชั่วโมง	-

สื่อ/วัสดุอุปกรณ์การเรียนรู้

1. เอกสารประกอบการเรียนรู้
2. สื่อบุคคล ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้รู้วิทยากร
3. ตัวอย่างของจริง
4. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ฝึกปฏิบัติ

การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ทักษะในการปฏิบัติงาน (ชิ้นงาน)

เงื่อนไขการผ่านการฝึกอบรม

1. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

หลักฐานการผ่านการฝึกอบรม

1. วุฒิบัตร ออกโดยสถานศึกษา
2. รายงานผลการประเมินระหว่างเรียน

ลงชื่อ..........ผู้เสนอหลักสูตร
(นายบุญมี มากมูล)
ครู กศน.ตำบลวังน้ำขาว

ลงชื่อ..........ผู้เห็นชอบหลักสูตร
(นายบุญเสริม อิ่มหน้า)
ประธานกรรมการสถานศึกษา

ลงชื่อ..........
(นางสาวสุพรรณิ พุฒฤทธิ)
หัวหน้างานการศึกษาต่อเนื่อง

ลงชื่อ..........ผู้อนุมัติหลักสูตร
(นางริสา วัฒนะรัตน์)
ผอ.กศน.อำเภอคีรีมาศ
ปฏิบัติหน้าที่ ผอ.สกร.อำเภอคีรีมาศ
รักษาการในตำแหน่ง ผอ.สกร.อำเภอบ้านด่านลานหอย